

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисия за енергийно
и водно регулиране

Вх. №...../.....2019 г.

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

ДОКЛАД
от
дирекция „Природен газ“
и дирекция „Правна“

Относно: *Заявление от „Неврокоп-газ” АД за утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителните мрежи, цени за снабдяване с природен газ от краен снабдител и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на община Гоце Делчев, за регулаторен период 2020 – 2024 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Административното производство е образувано по подадено в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-15-49-15 от 30.09.2019 г. от „Неврокоп-газ” АД, с искане за утвърждаване на цени за пренос на природен газ по газоразпределителните мрежи, цени за снабдяване с природен газ от краен снабдител и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа (ГРМ) на територията на община Гоце Делчев.

Със Заповед № 3-Е-187 от 04.10.2019 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши проучване на заявлението и приложенията към него за съответствие с изискванията на Закона за енергетиката (ЗЕ) и на Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ (НРЦПГ).

След извършена проверка на заявлението и приложенията към него по реда на чл. 28, ал. 1 от НРЦПГ са установени нередовности и непълноти. В тази връзка, с писмо с изх. № Е-15-49-15 от 04.10.2019 г. от „Неврокоп-газ” АД е изискано да представи в КЕВР допълнено заявление за утвърждаване на цени, което да съдържа ценова компонента за снабдяване със съгъстен природен газ (СПГ) по чл. 19а от НРЦПГ и регулаторния период, за който се отнасят предложените за утвърждаване цени, както и допълнителни данни и документи, които са представени от „Неврокоп-газ” АД с писмо с вх. № Е-15-49-15 от 30.10.2019 г.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в документите по административната преписка, се установи следното:

Съгласно чл. 30, ал. 1, т. 8, 11 и 12 от ЗЕ, цените по които крайните снабдители продават природен газ на клиенти, присъединени към съответните газоразпределителни мрежи, цените за присъединяване към мрежите и цените за достъп и пренос на природен газ през ГРМ, подлежат на регулиране от Комисията.

„Неврокоп-газ” АД е титуляр на лицензии № Л-289-08 от 22.12.2008 г. за осъществяване на дейността „разпределение на природен газ” и № Л-289-12 от 22.12.2008 г., за извършване на дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител” на територията на община Гоце Делчев със срок до 22.12.2043 г.

С Решение № Ц-03 от 29.01.2016 г. Комисията е утвърдила на „Неврокоп-газ” АД цени за пренос на природен газ през ГРМ, цени по които продава природен газ на клиенти, присъединени към ГРМ, както и цени за присъединяване към ГРМ на територията на община Гоце Делчев, при регулаторен период до 2019 г., включително. С Решение № Ц-2 от 16.01.2018 г. Комисията е утвърдила на „Неврокоп-газ” АД, считано от 01.02.2018 г. цени за пренос на природен газ през ГРМ на територията на община Гоце Делчев, в резултат на корекция съгласно чл. 25, ал. 2, т. 3 от НРЦПГ, с разликата между прогнозните и отчетените от дружеството инвестиции в нетекущи активи за 2016 г.

„Неврокоп-газ” АД е представило информация по смисъла на чл. 36а от ЗЕ и чл. 33 от НРЦПГ за оповестяване на предложението си за утвърждаване на цени в средствата за масово осведомяване, като е приложило копие на съобщението, публикувано на интернет страницата на община Гоце Делчев от 27.08.2019 г. и във вестник „Топ преса“, брой 36 (384) 04.10 – 10.10.2019 г.

В съответствие с разпоредбата на чл. 29, ал. 2, т. 6 от НРЦПГ, дружеството е представило копие на Договор № 1002 от 01.01.2019 г., сключен с „Енемона Екогаз” ООД за покупко-продажба на компресиран природен газ, сключен за срок от две години. Съгласно чл. 4.2. от договора, срокът на действието му се удължава автоматично за същия срок, в случай че никой от страните по него не е възразила писмено един месец преди изтичането срока на договора.

Съгласно чл. 14, ал. 1 от НРЦПГ, енергийните предприятия могат да предлагат за утвърждаване от КЕВР различни тарифни структури по групи клиенти, отразяващи разпределените необходими годишни приходи за предоставяне на услугата за всяка група въз основа на представено проучване за стойността на услугата. Групите клиенти се утвърждават от Комисията по предложение на енергийните предприятия в зависимост от сходни характеристики на потребление и/или по друг признак (чл. 14, ал. 2 от НРЦПГ).

За територията на община Гоце Делчев заявителят е направил класификация на клиентските групи и сегментация на пазара. Представените прогнозни данни за потребление на промишления, обществено-административен и търговски сектор са според направените конкретни проучвания. На базата на тази информация са определени максималният часов разход и годишната консумация на природен газ за всеки небитов клиент. При определяне на прогнозните параметри дружеството е взело предвид развитието и икономическия потенциал на региона. Прогнозните данни за потреблението на битовия сектор са определени въз основа на изследване на профила на консумацията на определен битов клиент (домакинство), нагласата на битовите клиенти за използване на природен газ, климатичните особености на региона, състоянието на жилищния фонд, статистически данни за градоустройственото и демографското състояние на съответното населено място. Резултатите от проучването са обобщени и систематизирани от „Неврокоп-газ” АД, като са взети под внимание енергийната прогноза, климатичните фактори, развитието на населените места в общината, предпоставките за замяна на сегашната горивна база с природен газ и др. На базата на резултатите от предварителните анкетни проучвания, вкл. на техническите характеристики на стопанските обекти, както и на прогнозните демографски показатели за степента на битовото газифициране в община Гоце Делчев, е създадена база данни, изразяваща прогнозната степен на насищане на газоразпределителна мрежа на дружеството. Клиентите на природен газ са диференцирани в зависимост от вида и основната им дейност и сходни характеристики на потребление, като са разделени на три основни групи: промишлени клиенти, включващи промишлени предприятия, заводи, фабрики, производствени цехове, работилници и т.н.; обществено-административни и търговски клиенти, включващи учебни, здравни, социални и културни заведения, училища, детски градини, болници, домове за възрастни, църкви, хотели, ресторанти, търговски обекти, спортни зали, кина и др.; и битови клиенти – домакинства.

Според заявителя, маркетинговото проучване на бъдещите клиенти на територията на община Гоце Делчев и действително присъединените клиенти към ГРМ на дружеството

обосновават дефинирането на тарифните групи клиенти и гарантират, че съгласно очакваното им годишно потребление, те ще бъдат обхванати оптимално в предложените групи.

Тарифната структура по групи клиенти отразява разпределените необходими годишни приходи за предоставяне на услугата за всяка група и подгрупа въз основа на извършено от заявителя проучване за стойността на услугата.

През новия регулаторен период „Неврокоп-газ” АД предвижда в тарифната структура към основните групи да бъдат включени и подгрупи клиенти, в зависимост от консумацията, както следва: промишлени клиенти: до 2500 MWh вкл. и над 2500 MWh; обществено-административни и търговски клиенти: до 250 MWh вкл. и над 250 MWh; битови клиенти. Така предложената от дружеството тарифна структура е в съответствие с изискванията на чл. 14, ал. 1 и ал. 2 от НРЦПГ.

1. Регулаторен период

Предложеният от „Неврокоп-газ” АД регулаторен период на цените е с продължителност от 5 години (от 2020 до 2024 г.), което е в съответствие с разпоредбата на чл. 3, ал. 2, т. 2 от НРЦПГ, съгласно която при регулиране по метода „горна граница на цени“ регулаторният период е с продължителност от 2 до 5 години.

Предложеният от дружеството регулаторен период с продължителност от 5 години ще даде възможност за изпълнение на заложените параметри в инвестиционната и производствената програма в предложението за одобрение на „Неврокоп-газ” АД бизнес план за периода 2020 – 2024 г., който е предмет на разглеждане в отделно административно производство. По този начин ще се постигне по-ефективно управление на процесите, съпътстващи развитието на газовата инфраструктура и уплътняване на ГРМ, което ще бъде от полза за крайните клиенти, на които ще бъде осигурен достъп до природен газ на прогнозируема цена.

2. Необходими приходи

Съгласно чл. 9 от НРЦПГ, необходимите годишни приходи за съответната дейност по лицензията включват икономически обосноваваните разходи и възвръщаемост на капитала. Необходимите годишни приходи за дейността „разпределение на природен газ“ и за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ са прогнозирани по години за регулаторния период. Необходимите приходи, разпределени по групи клиенти, както и по дейности, са представени в Таблицы № 1 и 2:

Дейност „разпределение на природен газ“

Таблица № 1

Клиенти	Мярка	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Промислени	хил. лв.	98	109	109	109	107
ОАТ	хил. лв.	87	87	87	99	103
Битови	хил. лв.	35	44	67	72	87
Общо:	хил. лв.	221	240	263	279	297

Дейност „снабдяване с природен газ от краен снабдител“

Таблица № 2

Клиенти	Мярка	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Промислени	хил. лв.	3	4	5	5	5
ОАТ	хил. лв.	7	5	5	4	5
Битови	хил. лв.	20	23	24	27	28
Общо:	хил. лв.	30	32	34	36	37

2.1. Разходи

Структурата и обемът на разходите по години са формирани от дружеството в съответствие с чл. 10 от НРЦПГ. Съгласно цитираната разпоредба, видовете разходи, пряко свързани със съответната лицензионна дейност, които се включват при образуването на цените, се делят на две основни групи: условно-постоянни разходи (УПР) и променливи разходи, според връзката им с количествата природен газ и/или осигуряването на услугата. Общите разходи за периода, разпределени по дейности, са представени в Таблица № 3:

Наименование	Мярка	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	Общо	%
Общо разходи по дейности, в т.ч.	хил. лв.	175	192	211	228	245	1051	100%
„разпределение на природен газ“	хил. лв.	149	165	183	198	215	910	87%
„снабдяване с природен газ от краен снабдител“	хил. лв.	26	27	28	29	30	141	13%

Според представената обосновка, прогнозните разходи включват само разходи, пряко свързани с лицензионната дейност на дружеството. Разходите за дейността са формирани за петгодишен период при прогнозни цени към момента на изготвяне на бизнес плана на дружеството, въз основа на прогнозното развитие на параметрите на дейностите по разпределение и снабдяване с природен газ, а именно: продажби на природен газ по групи клиенти; брой клиенти по групи клиенти; отчетна и балансова стойност на ГРМ и на други дълготрайни материални активи, необходими за извършване на лицензионните дейности; брой персонал, необходим за управление и експлоатация на ГРМ и обслужване на клиентите. Във видовете разходи, които участват при образуването на цените, не са включени финансовите и извънредните разходи, разходите за данъци върху печалбата и разходите за бъдещи периоди.

Общият размер на прогнозните разходи на „Неврокоп-газ“ АД за регулаторния период е 1051 хил. лв. Разходите за дейността „разпределение на природен газ“ включват разходи за пренос на природен газ и отчитането му. Разходите за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ включват разходи за продажба на природен газ на клиенти, фактуриране и инкасиране на стойността на потребения природен газ. За нуждите на ценообразуването разходите за дейностите са разделени, както следва: разходи за експлоатация и поддръжка на ГРМ и разходи, пряко зависещи от пренесените/доставените количества природен газ.

Годишните разходи са групирани по икономически елементи, като във всяка група са изброени детайлно всички конкретни видове разходи. Условно-постоянните разходи, които не зависят от количествата природен газ, са прогнозирани по години без отчитане на инфлация за периода. В разходите за текущ и аварийен ремонт са посочени само разходите за ремонт, който не водят до увеличаване на стойността на активите. Прогнозната стойност на променливите разходи е функция на прогнозираните количества природен газ и съответните разходни норми.

За нуждите на ценообразуването разходите са посочени поотделно за видовете лицензионни дейности и съответните им отчетни и прогнозни стойности на съвместима годишна база. В съответствие с чл. 10, ал. 1, изр. второ от НРЦПГ, „Неврокоп-газ“ АД е представило различните групи разходи по дейности и по икономически елементи, ведно с обосновки за начина на формирането им.

2.1.1. Разходи за дейността „разпределение на природен газ“

Тези разходи представляват 87% от общия обем разходи и нарастват от 149 хил. лв. през 2020 г. на 215 хил. лв. през 2024 г.

Условно-постоянните разходи представляват 97% от разходите, предвидени от дружеството за дейността „разпределение на природен газ“ и включват:

Разходи за материали, които представляват 5% от УПР за дейността и се увеличават от 8 хил. лв. през 2020 г. на 11 хил. лв. през 2024 г. В тях са предвидени:

- разходи за материали за текущо поддръжане на ГРМ, включващи: резервни части за ремонт на линейната част, планирани на база дължината на мрежата и резервните части за ремонт на съоръженията, прогнозирани на база брой монтирани съоръжения;

- разходи за работно облекло, планирани в зависимост от броя персонал, зает с тази дейност по 400 лева/служител/година; разходи за работно облекло с оглед безопасност на условията на труд;

- *разходи за горива за автотранспорт*, предвидени средно по 120 лева/месец от началото на периода, поради предстоящо през 2020 г. закупуване на автомобил на дружеството, обслужващ и двете лицензионни дейности. Разходите за гориво са прогнозирани на базата на необходим среден пробег на транспортното средство, като са обвързани с прогнозната дължина на ГРМ;

- *разходи за канцеларски материали*, планирани съгласно достигнатите през базовата година разходи, средно по около 25 лв./служител/месец.

Разходи за външни услуги, представляват 16% от УПР за дейността „разпределение на природен газ“ и нарастват от 23 хил. лв. през 2020 на 35 хил. лв. през 2024 г. Тези разходи включват:

- *разходи за застраховки на ГРМ*, вкл. имуществена застраховка и застраховка „Гражданска отговорност“, на база отчетната стойност на линейната част и съоръженията, и застраховката на персонал за съответната дейност и са в съответствие с направените до момента разходи за застраховки;

- *разходи за данъци и такси*, които са прогнозирани на база извършени разходи за базовата година в т.ч. лицензионни такси, планирани в съответствие с Тарифа за таксите, които се събират от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката;

- *пощенски разходи, разходи за телефони и абонаменти*, средно по 30 лв. на месец, планирани на база извършени към момента разходи. Те включват разходи за куриерски услуги, вкл. за изпращане на разходомери за проверка, писма на клиенти с просрочени задължения и др. кореспонденция, разходи за телефони и разходи за трафик на данни при дистанционно отчитане на абонатите; разходи за абонаментно поддържане и аварийна готовност, които са определени съгласно Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ. През новия регулаторен период комплексното сервизно обслужване и аварийната готовност на газопроводите и съоръженията ще се извършва от външна за дружеството фирма, с цел спазване законовите изисквания за превантивни мерки, както и за бърза и адекватна реакция при необходимост, тъй като дружеството не разполага с квалифициран и необходим по численост персонал. Планираните разходи за тази дейност за периода са средно по 400 лв./месечно. Останалите разходи включват:

- *технически надзор и текуща поддръжка на ГРМ и съоръжения*;

- *разходи за наеми на сграда*, планирани на база годишен разход за 2019 г. и сключен договор за наем;

- *разходи за проверка на уреди*, прогнозирани съгласно Глава Трета „Ред за извършване на контрол на средствата за измерване“ и Глава Четвърта „Знаци за удостоверяване на резултатите от контрола на средствата за измерване“ от Наредба за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол (НСИПМК), както и съгласно Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси. Разходите се отнасят само за дейността „разпределение на природен газ“. Проверката на средствата за търговско измерване (СТИ) е в съответствие с НСИПМК, като диафрагмените разходомери подлежат на проверка на всеки 4 години, а механичните разходомери и електронните коректори се проверяват през 2 години. Планираните разходи са формирани на база брой задължителни за проверка уреди и пазарната цена за проверка на съответно СТИ;

- *експертни и одиторски разходи*, които са прогнозирани на база годишен разход за 2019 г. за съответната дейност и сключени договори;

- *разходи за вода, отопление и осветление*, планирани в зависимост от средния годишен разход за предходната година и очакван годишен разход за следващите години, средно по 100 лв. месец.

Разходите за амортизации представляват 39% от УПР и се увеличават от 52 хил. лв. през 2020 г. на 85 хил. лв. през 2024 г., в съответствие с планираните инвестиции. Разходите за амортизации са определени по линеен метод, съгласно чл. 12 от НРЦПГ;

Разходите за заплати и възнаграждения представляват 29% от УПР и се увеличават от 46 хил. лв. през 2020 г. на 55 хил. лв. през 2024 г. От представената обосновка е видно, че те са прогнозирани съгласно нивата на възнагражденията от 2019 г. за 2 служители, заети в дейността, като увеличението е от предвиждането на дружеството да назначи в началото на 2020 г. още един служител за дейността „разпределение на природен газ”.

Разходите за социални осигуровки са в размер на 6% от общия размер на прогнозираните разходи за дейността и нарастват от 9 хил. лв. през 2020 г. до 11 хил. лв. през 2024 г. Тези разходи включват социалноосигурителни вноски, начислявани върху работната заплата на персонала, зает в съответната дейност, съгласно ЗОДФЛ, КЗОО, ЗБДОО, КТ и др. и са в зависимост от броя персонал през годините на регулаторния период.

Социалните разходи са в размер на 1% от общия размер на прогнозираните разходи за дейността и остават непроменени през регулаторния период на цените в размер от 1,8 хил. лв., като са планирани по 600 лв./служител/година.

Други разходи представляват 4% от УПР и нарастват от 6 хил. лв. през 2020 г. на 8 хил. лв. през 2024 г. С най-голям дял в тях са *разходите за маркетинг и реклама*, свързани с консултирането на клиентите по процедурата за присъединяване, подписване на договор за присъединяване и изпълнение до присъединен клиент, в размер на 2 хил. лв. на година. Разходът е необходим, за да бъдат привлечени нови клиенти или да бъдат активирани вече отказалите се да ползват газ газифицирани клиенти.

- *разходи за охрана на труда (трудова медицина)*, прогнозирани като функция от броя на персонала, зает в съответната дейност по 20 лв./служител/месец.

- *разходи за командировки* са прогнозирани в зависимост от средния годишен разход на човек за тази дейност през предходни години.

- *разходи за публикации*, които са планирани на база шест публикации годишно, при средна стойност на рекламното каре от 100 лв.

Променливите разходи представляват 3% от общия обем разходи за дейността „разпределение на природен газ“, като се увеличават от 4 хил. лв. през 2020 г. на 8 хил. лв. през 2024 г. Тези разходи пряко зависят от пренесените и доставени количества природен газ и включват:

- *разходи за одорант*, които се отнасят само за дейността „разпределение на природен газ“, в зависимост от планираните продажни количества природен газ, в размер на 26 mg/хил. м³, като нарастват от 600 лв. през 2020 г. на 1100 лв. за последната година от регулаторния период;

- *разходи, свързани със загуби на природен газ*, прогнозирани в размер на 0,84% от планираните количества природен газ. Загуби на газ се допускат при периодични планови ремонти в котелните централи на стопанските клиенти, изпразване на отклонения до обекта през свещ, която е преди разходомера и запълване на системата след ремонта, загуби от утечки на газ вследствие на възникнали аварии с разпределителни газопроводи при комуникационни изкопни работи на БТК, ВиК и други;

- *други разходи*, в размер на 400 лв./годишно за всяка от годините на периода 2020 – 2024 г.

2.1.2. Разходи за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“

Тези разходи представляват 13% от общия обем разходи и включват само условно-постоянни разходи, като няма планирани променливи разходи, пряко зависещи от количеството пренесен природен газ. Разходите за дейността се увеличават от 26 хил. лв. през 2020 г. на 30 хил. лв. през 2024 г. УПР за дейността са разпределени по икономически елементи, както следва:

Разходи за материали, с относителен дял от 9%, са в размер на около 3 хил. лв. за всяка година от регулаторния период и включват:

- *разходи за работно облекло*, планирани в зависимост от броя персонал, по 400 лв./човек/година;

- *разходи за горива за автотранспорт*, предвидени средно по 80 лв./месец за тази дейност, предвид закупуване в началото на 2020 г. на автомобил на дружеството, който ще се ползва и за двете лицензионни дейности; разходи за канцеларски материали, планирани съгласно достигнатите през 2019 г. разходи, средно по 80 лв./месец.

Разходи за външни услуги, представляващи около 18% от общите разходи за дейността, в размер около 5 хил. лв. за всяка от годините на регулаторния период. Тези разходи включват:

- *разходи за застраховки на компютърна техника*, с която се осъществява поддържане на базата данни след инкасиране и измерване на доставеното количество природен газ на клиентите на дружеството;

- *пощенски разходи и разходи за телефони*, в размер на 400 лв. годишно, равняващо се на 30 лв. месечно, както и

- *разходи за наем на офис*, 80 лв. месечно.

Най-голямото перо в разходи за външни услуги са *разходите за лицензионна такса*, в размер на около 2600 лв., прогнозирани на основание Тарифа за таксите, които се събират от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката.

Разходи за амортизации, представляват 8% от разходите за тази лицензионна дейност и са в размер на около 2 хил. лв. през всяка от годините на регулаторния период.

Разходите за заплати и възнаграждения са 47% от разходите за дейността и се увеличават от 12 хил. лв. през 2020 г. на 15 хил. лв. през 2024 г., планирани за един служител, пряко зает с дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител”.

Разходите за социални осигуровки представляват 9% от общите разходи, като се увеличават от 2 хил. лв. през 2020 г. на 3 хил. лв. през 2024 г., планирани в съответствие с нормативните изисквания. Това са начисленията върху работната заплата на персонала, зает в съответната дейност, съгласно ЗОДФЛ, КЗОО, ЗБДОО, КТ и др.

Социалните разходи са в размер на 2% от общия размер на прогнозираните разходи за дейността и са в размер на 600 лв./година за един служител, т.е. 50 лв./месечно;

Други разходи, в размер на 2 хил. лв./годишно, представляващи 7% от общите разходи. Те включват:

- *разходи за реклама и маркетинг дейност* – по хиляда лева за годините от регулаторния период;

- *разходи за охрана на труда*, прогнозирани като функция от броя на персонала, зает в съответната дейност и средния годишен разход през базовата 2019 г. – по 20 лв./служител/месец, общо 240 лв./година и разходи за публикации – по 400 лв. за всяка от годините на регулаторния период.

Съгласно чл. 19а, ал. 1 от НРЦПГ в случаите, когато крайните снабдители, снабдяват клиенти със сгъстен природен газ, цената за продажба на природен газ за тези клиенти включва и ценова компонента по чл. 19, ал. 2, отразяваща разходите за компресиране, транспорт, декомпресиране и подгриване на природен газ.

От представената обосновка е видно, че поради липса на връзка с газопреносната система, заявителят доставя сгъстен/компресиран природен газ (СПГ/КПГ) на клиентите си от община Гоце Делчев. В тази връзка, в крайната цена за продажба на природен газ на клиентите на дружеството на територията на община Гоце Делчев ще бъде включена и компонента за снабдяване със СПГ, която е формирана от разходи за: компресиране, транспорт, подгриване и декомпресиране на природния газ. Цената за доставка на СПГ до ГРМ в община Гоце Делчев е съгласно сключения договор между „Енемона Екогаз“ ООД и „Неврокоп-газ“ АД за покупко-продажба на КПГ. Разходите, свързани с доставяне на компресиран природен газ до ГРМ на дружеството в гр. Гоце Делчев, образувани по цени към 01 януари 2019 г., са формирани по следния начин и включват:

1. *Разходи за компресиране на природен газ* – включват всички разходи за съгъстяването на газа до налягане от 200 бара. Цената за услугата по компресиране на природен газ към момента е **9,10 лв./MWh без ДДС**.

2. *Разходи за транспорт на КПП*, включват разходите за доставка на СПГ от газопълначната станция на дружеството – доставчик, намираща се в гр. Симитли, до газорегулаторната станция за КПП на „Енемона Екогаз“ ООД, намираща се в гр. Гоце Делчев и свързана с ГРМ на „Неврокоп-газ“ АД. Към момента тези разходи са в размер на **20,34 лв./MWh без ДДС**.

3. *Разходи за декомпресиране и подгриване на природния газ* в ГРС Гоце Делчев – в размер на **5,38 лв./MWh без ДДС**.

Предвид горното, разходите за компресиране, транспорт, декомпресиране и подгриване на природен газ за община Гоце Делчев се предвиждат в общ размер на **34,82 лв./MWh без ДДС**.

От извършения анализ на прогнозния размер на разходите, като част от необходимите годишни приходи на цените за дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ може да се направи извода, че същите са икономически обосновани.

От извършения по-горе анализ на прогнозния размер на разходите по години и по икономически елементи, както и въз основа на представените от дружеството обосновки и доказателства за разходите е видно, че те са свързани с изпълнението на лицензионните дейности и може да се направи извода, че са икономически обосновани.

2.2. Регулаторна база на активите

Съгласно чл. 12 от НРЦПГ, утвърдената от Комисията регулаторна база на активите, придобити възмездно от енергийното предприятие и пряко свързани с лицензионната дейност, е признатата стойност на активите, върху която енергийното предприятие получава възвръщаемост от вложения капитал. Прогнозните стойности на регулаторната база на активите, възвръщаемостта и разходите за дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ по години за регулаторния период са представени, съответно в Таблици № 4 и 5:

Дейност „разпределение на природен газ“ (хил. лв.)

Таблица № 4

№	Позиция	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
1.	Балансова стойност на ДМА	1015	1102	1218	1274	1327
2.	Балансова стойност на ДНА	9	7	5	2	0
3.	Балансова стойност на ДМА, придобити за сметка на финансираня	23	52	100	142	174
4.	Необходим оборотен капитал	12	13	14	15	16
5.	Регулаторна база на активите	1013	1069	1137	1150	1170
6.	Норма на възвръщаемост, преди данъчно облагане	7,06%	7,06%	7,06%	7,06%	7,06%
7.	Възвръщаемост	71	75	80	81	83
8.	Разходи, в т.ч.:	149	165	183	198	215
8.1.	УПР	145	159	176	191	207
8.2.	Променливи разходи	4	5	6	7	8

Дейност „снабдяване с природен газ“ (хил. лв.)

Таблица № 5

№	Позиция	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
1.	Балансова стойност на ДНА	9	7	5	2	0
2.	Необходим оборотен капитал	50	64	77	88	95
3.	Регулаторна база на активите	59	71	82	90	95
4.	Норма на възвръщаемост, преди данъчно облагане	7,06%	7,06%	7,06%	7,06%	7,06%
5.	Възвръщаемост	4	5	6	6	7
6.	Разходи, в т.ч.:	26	27	28	29	30
6.1.	УПР	26	27	28	29	30

Дружеството е определило размера на оборотния капитал в съответствие с разпоредбата на чл. 12, ал. 8 от НРЦПГ. Изчисленият оборотен капитал отговаря на нормативните изисквания, като представлява 1/8 от годишните оперативни парични разходи за лицензионната дейност (без амортизации и разходи за обезценка на несъбираеми вземания).

Планираните инвестиции за лицензионната територия за периода 2020 – 2024 г. са в размер на 779 хил. лв., от които за разпределителни газопроводи и отклонения са предвидени 703 хил. лв., а за съоръжения (за битови и небитови клиенти) са планирани 76 хил. лв.

Със заявление с вх. № Е-15-60-22 от 30.09.2019 г. „Неврокоп-газ” АД е представило за одобрение в КЕВР бизнес план за дейността на дружеството за периода 2020 – 2022 г., който е предмет на разглеждане в отделно административно производство.

2.3. Норма на възвръщаемост на капитала

Предложената от „Неврокоп-газ” АД среднопретеглена норма на възвръщаемост на капитала за периода 2020 – 2024 г. е в размер на 7,06%, която е изчислена при използване на 100% собствен капитал с норма на възвръщаемост от 6,35% и при отчитане на данъчните задължения.

Съгласно чл. 13, ал. 4 от НРЦПГ, Комисията определя нормата на възвръщаемост на капитала при отчитане на фактори, като: безрискова доходност, сравнения с други предприятия с подобна степен на риск, достъп до финансиране, текущи финансови и икономически условия в страната, капиталова структура на предприятието

Съгласно чл. 13, ал. 5 от НРЦПГ Комисията определя нормата на възвръщаемост на капитала чрез модела за оценка на капиталовите активи и въз основа на данни от: международно признати източници на информация относно отраслов безлостов коефициент β за страните-членки от Европейския съюз, обща пазарна рискова премия за Р България, формирана като сума от базовата рискова премия за развити пазари и премията за специфичния за държавата риск; данни на Българската народна банка относно безрисковата норма на възвръщаемост, при използване на дългосрочния лихвен процент за оценка степента на конвергенция, като средна стойност за 12-месечен период преди месеца на оповестяване на предложението за цени.

При регулирането на цените в енергийния сектор и във ВиК услугите във връзка с изчисляването на нормата на възвръщаемост на собствения капитал, КЕВР прилага Модела за оценка на капиталовите активи, като използва данни, публикувани на официалния сайт на Aswath Damodaran – Stern School of Business¹ и на Българската народна банка (БНБ)². Предвид изложеното, при определяне на нормата на възвръщаемост на собствения капитал на „Неврокоп-газ” АД следва да се използват актуални данни за пазарните величини, като се отчете отрасловият коефициент β , общата пазарна рискова премия за страната, както и безрисковата норма на възвръщаемост.

За изчисление на нормата на възвръщаемост на собствения капитал на „Неврокоп-газ” АД е използван безлостов коефициент β (Oil/Gas Distribution) за страните от Европа в размер на 0,67 за 2020 г. по данни от сайта на Aswath Damodaran. При преобразуването на безлостовия коефициент в лостов, същият запазва размера от 0,67, предвид капиталовата структура на дружеството и факта, че то не възнамерява да използва привлечени средства. Общата пазарна рискова премия за Република България е 8,60%, формирана като сума от базовата рискова премия за развити пазари (5,96%) и премията за специфичния за държавата риск (2,64%) по актуализирани данни от месец януари 2020 г. от горепосочения източник. За изчисляване на безрисковата норма на възвръщаемост е използван дългосрочният лихвен процент (ДЛП) за оценка степента на конвергенция, който представлява доходността по дългосрочните ценни книжа (със срок над 10 години) в Република България. Премията е в

¹ <http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/>

² <http://www.bnb.bg/Statistics/StMonetaryInterestRate/StRLTIR/>

размер на 0,5944%, изчислена по данни на БНБ, като средна стойност на ДЛП за 12-месечен период. септември 2018 г. – август 2019 г.

При прилагане на горепосочените параметри, нормата на възвръщаемост на собствения капитал на „Неврокоп-газ” АД се изчислява в размер на 6,35%, която съответства на предложената от дружеството.

Предвид горното, предложената от „Неврокоп-газ” АД среднопретеглена норма на възвръщаемост на капитала в размер на 7,06%, при норма на възвръщаемост на собствения капитал 6,35% и при отчитане на данъчните задължения за регулаторен период 2020 – 2024 г., е обоснована.

3. Прогнозна консумация за регулаторния период

Прогнозната консумация на природен газ в рамките на регулаторния период, както и прогнозният брой присъединени клиенти към ГРМ на дружеството, са представени по години и по групи клиенти в Таблици № 6 и 7:

Прогнозна консумация

Таблица № 6

Клиенти	Мярка	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Промислени	MWh/год.	5405	7097	8054	8746	8746
ОАТ	MWh/год.	2425	2584	3393	3659	4340
Битови	MWh/год.	624	1162	1786	2692	3218
Общо:	MWh/год.	8454	10 844	13 234	15 097	16 304

Прогнозен брой клиенти

Таблица № 7

Клиенти	Мярка	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Промислени	бр.	2	4	7	9	9
ОАТ	бр.	16	17	23	25	32
Битови	бр.	51	95	146	220	263
Общо:	бр.	69	116	176	254	304

За целите на ценообразуването от заявителя са изчислени коефициенти за разпределяне на дълготрайните активи по групи клиенти. Стойността на активите, обслужващи основните клиентски групи, е разпределена чрез дела на проектния максимален часови разход на отделните клиентски групи, присъединени към съответния участък (съоръжението, отклонението) в общия оразмерителен часови разход. Разпределението на възвръщаемостта и УПР между отделните групи клиенти се определя на база избраната характеристика на потребление.

Изменението на стойността на коефициента за разпределение на възвръщаемостта и УПР за дейността „разпределение на природен газ“ по групи клиенти и по години е следното: за промишлените клиенти коефициентът намалява от 0,442 през 2020 г. на 0,357 през 2024 г., за обществено-административните и търговски клиенти намалява от 0,395 през 2020 г. на 0,350 през 2024 г., а за битовите клиенти се увеличава от 0,162 през 2020 г. на 0,293 през 2024 г.

Коефициентът за разпределение на възвръщаемостта и УПР за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ е получен на база на броя на клиентите от всяка група и средната годишна консумация на всеки вид клиент в определено съотношение. Стойността на коефициента за промишлените клиенти се увеличава от 0,113 през 2020 г. на 0,121 през 2024 г., за обществено-административните и търговски клиенти намалява от 0,239 през 2020 г. на 0,134 през 2024 г., а за битовите клиенти нараства от 0,648 през 2020 г. на 0,744 през 2024 г.

Коефициентът за разпределяне на разходите, зависещи от количеството пренесен природен газ по групи клиенти, отчита дела на годишното потребление на природен газ на съответната група в общото потребление. Стойността на коефициента за промишлените клиенти намалява през регулаторния период от 0,639 през 2020 г. на 0,536 през 2024 г., за обществено-административните и търговски клиенти намалява от 0,287 през 2020 г. на

0,266 през 2024 г., а за битовите клиенти се увеличава от 0,074 през 2020 г. на 0,197 през 2024 г.

Предложените коефициенти са обосновани, тъй като отчитат: дела на дълготрайните материални активи на ГРМ за съответната група клиенти в общата стойност на дълготрайните активи; броя клиенти от всяка група и средната годишна консумация на всеки вид клиент; както и дела на годишното потребление на природен газ на съответната група клиенти в общото потребление.

4. Определяне на цени

4.1. Цена за пренос на природен газ през ГРМ

Съгласно чл. 20, ал. 2 от НРЦПГ, цената за пренос на природен газ по разпределителната мрежа се образува въз основа на утвърдените необходими годишни приходи съгласно чл. 9 от НРЦПГ към утвърденото прогнозно количество природен газ за разпределение в левове за MWh по групи клиенти.

4.2. Цена за продажба на природен газ от краен снабдител

Съгласно чл. 19, ал. 1 от НРЦПГ, цените за продажба на природен газ от крайните снабдители на клиенти, присъединени към съответните газоразпределителни мрежи, се определят въз основа на разходите за покупка на природен газ и утвърдените прогнозни необходими годишни приходи за снабдяване с природен газ, съгласно чл. 9 от НРЦПГ.

Предложените от „Неврокоп-газ” АД цени за пренос на природен газ през ГРМ и цени за снабдяване с природен газ от краен снабдител за територията на община Гоце Делчев, са посочени в Таблица № 8:

Цени за пренос през ГРМ и цени снабдяване с природен газ *Таблица № 8*

Групи и подгрупи клиенти	Цени за пренос на природен газ през ГРМ (лв./MWh)	Цени за снабдяване с природен газ (лв./MWh)
Промислени:		
до 2500 MWh вкл.	18,91	0,90
над 2500 MWh	11,96	0,90
ОАТ:		
до 250 MWh вкл.	29,87	1,71
над 250 MWh	26,23	1,71
Битови	32,75	4,52

Забележка: предложените за утвърждаване цени са без ДДС и акциз.

Предложената от „Неврокоп-газ” АД ценова компонента, отразяваща разходите за компресиране, транспорт, декомпресиране и подгриване на природния газ, е в размер на 34,82 лв./MWh.

С оглед гореизложеното, от анализа на представените в заявление с вх. № Е-15-49-15 от 30.09.2019 г. от „Неврокоп-газ” АД данни и подкрепящите ги обосновки е видно, че дружеството е изчислило размера на предложените цени в съответствие с НРЦПГ.

Предложените от „Неврокоп-газ” АД за утвърждаване цени ще дадат възможност на дружеството да реализира инвестиционната и производствената програма, заложен в бизнес плана за дейността на дружеството за периода 2020 – 2024 г.

4.3. Цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа

Съгласно чл. 24, ал. 1 от НРЦПГ, цената за присъединяване на клиенти към ГРМ се образува по групи клиенти в зависимост от заявения максимален капацитет и налягане и съответните признати разходи за групата. Разходите за допълнително оборудване за присъединяване по желание на клиента са за негова сметка.

Разходите при образуване на цените за присъединяване на клиенти към ГРМ на дружеството се делят на УПР и променливи разходи. УПР включват: издаване на скица и виза за проектиране, изготвяне на работен проект за газопроводно отклонение, издаване на разрешение за строеж, изготвяне на екзекутивна документация, становища по изпълнение на

газопроводното отклонение, разходи по назначаване и провеждане на държавна приемателна комисия, разходи по издаване на разрешения за ползване. Променливите разходи, в зависимост от максималния часови разход, включват: изкопно-възстановителни и монтажни работи.

Заявителят е предложил цени за присъединяване на клиенти към ГРМ на територията на община Гоце Делчев, които са посочени в Таблица № 9:

Групи клиенти	Цени (лв./клиент)
Промислени	3794
ОА и търговски	2578
Битови	473

Предложените цени за присъединяване към ГРМ на лицензионната територия на заявителя са формирани на база подробно представени разходи по групи клиенти в съответствие с НРЦПГ.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 2 и чл. 14 от Закона за енергетиката, чл. 34, ал. 1 и ал. 3 от Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ, чл. 43, ал. 1 и 6, чл. 44, чл. 45, чл. 50 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме Комисията да обсъди и вземе следните

РЕШЕНИЯ:

1. Да приеме настоящия доклад и проекта на решение;
2. Да определи дата, час и място за провеждане на открито заседание за разглеждане на доклада по т. 1, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията;
3. Да покани за участие в откритото заседание лицата, представляващи „Неврокоп-газ” АД или други упълномощени от тях представители на дружеството;
4. Да определи дата, час и място за провеждане на обществено обсъждане на проекта на решение по т. 1, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията;
5. Да покани чрез съобщение на интернет страницата на Комисията за участие в общественото обсъждане на проекта на решение по т. 1 заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката – държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти и организации на потребители;
6. Да определи 14-дневен срок за предоставяне на становища по проекта на решение.

Приложение: проект на решение.